

7,6% volt a zsidó. *Magyar Statisztikai Szemle*, Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, Bp., 1941, 772. o.

33. A Felvidék közjogi és közigazgatási betagolását az anyaországba Lemkin tárgyalja, *i. m.*, 146–150. o.

34. Nincs pontos adat, hogy a visszacsatolás idején hány zsidó élt ezen a területen. A becslések 52 000 és 78 000 között váltakoznak. Vö. C. A. Macartney, 1:320. o. és R. L. Braham, *i. m.*, 225. o. Lásd még a fenti 32. sz. jegyzetet.

35. Ernő László: „Hungary's Jewry: A Demographic Overview, 1919–1945.” In: *HŰS*, 2:162–163. o. A felvidéki zsidóság szociológiai elemzését lásd a 3. fejezetben.

36. Szeptember 2-i interjújában Imrédy azt hangsúlyozta, hogy Magyarország külpolitikájának célja a béke és az igazság biztosítása, és hogy egy európai összeütközés esetén Magyarország igyekszik majd megőrizni semlegességét. Az interjút átvette *Az Est*, rámutatván, hogy nyilvánvalóan nincs egyetértés Magyarország és Németország között. A németek erőlyes tiltakozására a lap egy ideig nem jelenhetett meg.

37. Imrédy 1938 júliusában Rómában járt, ahol találkozott Mussolinival és Cianóval. Tanácsait alkalmasint felhasználta, amikor programját megformálta. Az olasz vezetők saját tapasztalataik alapján elmondták neki, hogy ha fölébe akar kerekedni politikai vetélytársainak, akkor az övékénél radikálisabb szociális reform-elképzelésekkel kell előállnia. A Kaposvárott meghirdetett program tartalmazta az általános kötelező katonai szolgálat bevezetésének tervét, a félkatonai jellegű leventemozgalom átalakítását, szükséghelyzetben a kormányzat rendkívüli hatalommal való felruházását és munkaszolgálatra vezényelhetőségét azoknak, akik „nem alkalmasak” rendes katonai szolgálat teljesítésére, s ezenkívül még jó néhány társadalmi reformjavaslatot. Például a szociális gondoskodás kiterjesztését, a családi pótlék rendszerének kibővítését, lépcsőzetes jövedelemadót, földreformot és a földjelzálog-adósságok rendezését.

38. Ez a 26 képviselő előzőleg a prágai parlamentben ült, és ott képviselte az utóbb visszacsatolt területet. Tisztségükben az 1939. évi V. tc. ismerte el és erősítette meg őket. Névsorukat lásd: *Magyarország tiszti cím- és névtára*. Magyar Királyi Állami Nyomda, Bp., 1942, 49:18. o.

39. Bizonyítékok felsorakoztatása nélkül közli Macartney: „köztudott volt, hogy Jaross és politikai elvbarátai az elkobzott zsidóvagyonat alaposan megdézsmálták, s vagy ebből szereztek vagyont, vagy abból, hogy pénzért zsidóknak »mentességeket« szereztek.” C. A. Macartney, 1:308. o.

40. A jelentősebb személycserék sorából kiemelhetjük, hogy Mikeczet Tasnádi Nagy András váltotta föl az igazságügy-miniszteri székben, Teleki Mihály gróf lett Sztranyavszky helyett a földművelésügyi miniszter, az iparügyi tárcát Kunder kapta meg, míg elődje, Bornemissza a kereskedelmi és közlekedési minisztérium gazdája lett. Rátzot Bartha Károllyal cserélték föl. Rátznak azért kellett távoznia a honvédelmi minisztérium éléről, mert nem tudott kijönni az új vezérkari főnökkel, Werth Henrikkel.

41. Imrédy november 28-án először csak ideiglenesen vette át Kánya helyét. Csáky a *Popolo d'Italiának* adott nyilatkozatában tette ezt a kijelentést. C. A. Macartney, 1:318. o.

42. Imrédy olyan értelmű reformot akart a törvényhozatali munkában, hogy a „sürgős” törvényjavaslatokból 48 órán belül szülessen törvény.